

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. II. Deciditur proposita in Articulo controversia

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

habuisse, aliquando non habuisse proprium.

Circa secundum punctum Joannes negavit Dominium separabile esse ab usu, affirmavit Nicolaus

Circa tertium Nicolaus affirmat eam paupertatem esse meritoriam, & Sanctam: negat Joannes: verum neuter Pontifex ullum horum duorum ut fidei Articulum definivit, sed uterque voluit declarare regulam S. Francisci, prout quisque ipsorum judicabat, ex rationibus oppositis: Nicolaus enim docuit paupertatem Mino-

rum sitam esse in nudo usu rerum separatam à Dominio, eamque esse separatoriam, Joannes negat mereri, & separari posse: sed neutro in puncto fuisse locutum ut Pontificem seu ex cathetra sed ut privatum Doctorem. Colligitur ex citata ejusdem decretali: *Quia quorundam*: in qua refert se ad primam decretalem, quæ incipit, *Ad conditorem Canonum*, dicens quod in ea sit probatum, non autem dicit, quod sit definitum. His elucidatis descendamus ad controversiæ decisionem,

§. II.

Deciditur Proposita in Articulo controversia.

130. **D**ico simplex usus facti in rebus unico usu absumptibilibus est separabilis à Dominio, & defacto Minores habeat in jis simplicem usum facti absque Dominio etiam in communi, ita nunc ferè omnes Theologi cum allegatis Pontificibus n. 228. contra Antonin. Sybo, & alios paucos stantes pro opinione Joannis 22. probatur prima pars, simplex usus facti dependet à Licentia præcisè utendi re, sed hæc est separabilis à Dominio ergo simplex usus facti est separabilis à Dominio. Minor probatur: Licentia præcisè utendi re non est potestas dandi Licentiam nomine proprio in talem rem, sicut pura Licentia exeundi domo non est potest nomine proprio dandi Licentiam exeundi, atqui potestas dandi Licentiam nomine proprio in talem rem

est Dominium, seu jus proprietatis, ut constat ex hujus definitione, ergo Licentia præcisè utendi re non est Dominium, proinde est ab hoc separabilis.

Pars secunda est declarata à Nicolao allegato n. 228. cujus constitutionem ex parte reformaverat Joannes 22. removendo à sede Apostolica Dominium in res, quibus utuntur Minores: at hæc reformatio postea ab alijs Pontificibus, ut à Paulo quarto in Constit. *ex Clementina sedis*, est quoad hoc punctum cassata, atque derogatum Extravaganti citatæ *ad Conditorem* & Dominium iterum apud sedem Apostolicam repositum & Minoribus sublatum, prout id etiam colligitur ex Trident. *Sess 25. c. 3. de Regular.* concedente Dominium in communi omnibus alijs Ordinibus exceptis Minori-

R 3

bus-

bus, ergo ex mente Tridentini Minores nullum habent Dominium, etiam in communi, & tamen habent simplicem facti usum, ergo hic in Minoribus defacto est sine Dominio etiam in communi.

131. Infero primò contra Less. Palavicin. & Maurum per puram Licentiam ad simplicem usum facti Minoribus nullum concedi jus proprietatis circa res usuales: utens enim re ut Dominus in eo difert ab eo, qui re non utitur ut Dominus, sed ut servus, quod prior agat authoritativè, id est, ex propria authoritate, ut dicere possit, *sic volo, sic jubeo, sit pro ratione voluntas*: secus posterior: atqui Minores utentes rebus non agunt authoritativè, sed ut servi teste Divo Bonaventura in *Cap. 6. Reg. S. Francisci*. Igitur illis per puram Licentiam ad simplicem usum facti nullum conceditur jus proprietatis circa res usuales, aliàs agerent ut Domini.

Hinc Infero secundò Minoribus concessa Licentia utendi rebus non est facultas in bonum propriæ libertatis ad restringendum moraliter per suam voluntatem libertatem aliorum, sed præcisè ut non agant illicitè: Quare pura Licentia utendi tollit ligamen legis prohibentis usum, secus ligamen juris præexistentis, cum nullum jus præexistat in Minoribus ad res usuales.

Infero tertid nudum usum facti in rebus unico usu consumptibilibus non posse retento illarum Dominio vendi, aliàs si posset vendi usura foret licita. Ratio primi, quod nulla res sit vendibilis, nisi sit affecta jure proprietatis: venditio enim est contractus, in quo venditor in emptorem transfert jus proprietatis in rem emptam, emptor verò in venditorem trans-

fert jus proprietatis in pretium: Ratio secundi, quod malitia usura sita sit in eo, quod contra jus naturæ obliget alium ad plus tibi reddendum, quam illi dederis transferendo vi mutui jus rei mutuata in illum: atqui si simplex usus facti posset vendi retento Dominio, posset alius tibi obligari ad plus reddendum, quam illi dederis.

Infero quartò simplicem usum facti ordinatum ad Religiosi utilitatem esse materiam paupertatis Religiosæ, proinde Religiosum peccare contra votum paupertatis sine ulla superioris Licentia, seu authoritativè se gerentes in usu rerum ita ferè omnes Theologi per n. 43.

Infero quintò cum Gormaz *Disp. 7. n. 400.* Religiosum fore reum contra votum paupertatis accipiendo pecunias à Domino distribuendas nomine Domini inter pauperes, quando Dominus non determinat pauperes, sed Religioso relinquit eorum determinationem, fore inquam reum, si acciperet pecunias animo sibi conciliandi, & adstringendi aliquos, quod hos præ alijs designet: sic enim redundaret distributio in ejus proprium commodum contra votum paupertatis, secus si hoc non faceret propter utile suum, sed tantum ut fidum Domini instrumentum acciperet eas dispensandas: hoc modo conciliantur duæ oppositæ sententiæ, quarum una affirmat, altera verò negat esse contra paupertatem sine Licentia superioris accipere ab altero pecuniam inter pauperes dividendam.

132. Objicies primò, Hoc ipso quod habeas Licentiam comedendi panem, ultra moralem potestatem comedendi potes moraliter restringere libertatem

tatem Domini, ne post comestum panem possit petere sibi solvi panis pretium, quâ potestate caret non habens Licentiam comedendi. Item habes moralem potestatem obligandi alios, ne te impediunt ab usu talis Licentiæ; hoc autem est habere jus proprietatis in panem, ergo habens Licentiam comedendi panem habet eo ipso jus proprietatis in panem. Secundò usus per *numerum 227.* distinctus à Dominio est jus utendi re alienâ salvâ ejus substantiâ, sed habens Licentiam utendi re usu unico consumptibili E. g. pecuniâ, aut vino non habet jus utendi illis salvâ eorum, sed destructâ aut alienatâ substantiâ, ergo habet usum indistinctum à Dominio.

Resp. Ad primùm nego Majorem, quod pura Licentia moraliter restringat Domini libertatem, Licentia enim Minoribus concessa est actus secundus juris proprietatis retenti à dante illum, vi cuius actus secundi, quâmdiu non revocat Licentiam, ligat suum jus, quo minùs licitè, & validè possit exigere pretium pro usu: quâmdiu autem res non consumitur, potest citra injuriam Licentia revocari: re consumpta amittitur jus in concedente Licentiam, exinde autem non sequitur, quod dans Licentiam hoc ipso cedat jus aliquando acquirendi Licentiam: posse autem amitti jus aliquod, quin hoc in alium transferatur, patet in DEO condonante peccatum, quo casu cedit juri indignanti peccatori, quin ullum jus in alium transferat.

Eadem Licentia moraliter non restringit libertatem aliorum autoritative, seu nomine proprio, sed ut purum instrumentum Domini, id est, ipse Dominus per eam, cui dat puram Licentiam

velut per suum instrumentum moraliter obligat alios, ut non impediunt usum sic concessum: ad jus autem proprietatis requiritur, ut quis suâ anthoritate valeat moraliter restringere libertatem aliorum.

Resp. Ad secundùm majorem esse veram de usu juris distincto à Dominio directo proprietatis, secus de usu simplici facti distincto à quovis Dominio etiam utili, & singulis instantibus ad nutum Domini revocabili: usus autem juris definitus non est ad nutum proprietarij revocabilis & concessa Minore nego consequentiam.

133. Objicies tertio Minores non solum licitè, & validè utuntur consumendo res, sed etiam licitè, ac validè eas alienant donando, commutando, vendendo, ergo habent jus proprietatis in res usu consumptibiles, cum nemo plus juris possit in alium transferre, quàm ipse habeat per regulam juris 79. in 6. Quarto *lege 2 ff de usufruct. earum rerum, qua usu consumuntur*, dicitur: legari non posse usufructum earum absque eorundem Dominio, quia per ipsum usum consumuntur: estque hæc mens D. Thomæ 22. q. 78. Art. 1. probantis usuram esse in ejusmodi rebus, aliud pro Dominio, aliud pro usu accipere: *Quia, inquit, in talibus non debet seorsim computari usus rei à re ipsa: & cuiuscunque conceditur usus, ex hoc ipso conceditur res*, ergo conceditur Dominium habentibus talium usum rerum.

Resp. Ad tertium antecedens procedere de licita, & valida alienatione, autoritate non propriâ, sed alienâ sedis nempe Apostolicæ, & sic negatur consequentia jus enim transferunt in
alios

alios non suâ, sed voluntate dantis Licentiam.

Resp. Ad quartum legem illam loqui de usu juris irrevocabiler loquitur enim de usu frumenti, & similiarum unico usu consumptibilium independente à voluntate hæredis; ergo hoc ipso, quod legetur usus similiarum, legatur ipse etiam usus juris irrevocabiler, aliàs hæres posset revocare pro libitu legatum.

Resp. Pariter ad sanctum Thomam, quod loquatur de usu irrevocabili (loquitur enim de mutuo) qui à Dominio non est distinctus per n. 127. vers. usus juris, &c. quo casu rectè dicit fore usuram, aliud pro Dominio, aliud pro usu accipere.

134. Pro reliquis Nota primò dum leges statuunt ut usufructus non sit perpetuus, ne Dominia sint inutilia, statuunt de usu irrevocabili, secùs de usu revocabili; Minorum autem usus, etsi sit perpetuus, est revocabilis.

Nota secundò tempore Joannis 22. cum Dominium non fuerit penes sedem Apostolicam, neque illud Fratres unquam voluerint acceptare, sed simplicem usum facti, probabilius Dominium remanserat pro eo tempore apud dantes, aliqui tamen putant fuisse apud Religiosos.

Nota tertidò negari quod dans Elemosynam Minoribus minùs meritoridè det, quam dando Religiosis capacibus Dominij, esto his cum usu det Dominium, secùs illis, quia æquè propter Christum privat se omni commodo perceptibili ex re data Minoribus, quàm alijs, ergo non minùs meretur, imò magis, quia dat magis egentibus.

Nota quartò dans alteri nempe Fratris Minori Licentiam destruendi rem suam, non cedit illi jus ullum proprietatis, dum contra hoc opponitur: nisi cederet Dominium, hoc esset essentialiter inutile, quia nullum inde commodum accipere posset. *Resp.* Negando esse inutile, ad probationem dico ipsam Licentiam destruendi datam ad nutum revocabilem, esse actum secundum Dominij, ergo hoc non esset inutile.

Nota quintò invitatus ad prandium etsi nullum jus reale proprietatis acquireret immediate in cibos, habet tamen potentiam physicam expeditam, seu non ligatam ad justè utendum cibis, & quia habet jus proprietatis naturale secundum quid personale, ne injustè impediatur ab usu hujus physicæ potestatis moraliter non ligatæ, hinc injustè cibos appositos invitato subtrahens, etsi non faceret invitato injuriam oppositam juri proprietatis in cibos, faceret tamen injuriam contra secundum jus proprietatis personale, quod est ad usum suæ potestatis physicæ expeditæ, proinde teneretur restituere injustè surripiens.

Nota sextò usum Domus, vestis, &c. ad certum tempus justè vendi posse ut distinctum à Dominio, sed non ideo præcisè, quia distinguitur, sed quia primariùs ejus usus non situs est in rei destructione, & confertur cum jure ad tempus irrevocabili: è contra usus actualis vini, pecuniæ, consistit in actuali destructione Dominij, & ideo vendi non potest usus pecuniæ E. g. ad annum revento Dominio, aliàs licita foret usura sita in hoc, quod pro usu pecuniæ recipiatur pretium ultra ipsam pecuniam.